

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria-Vlada-Government

Zyra e Kryeministrit-Ured Premijera-Office of the Prime Minister

Zyra Ligjore - Zakonodavna Kancelarija - Legal Office

**Prilog 3- Izveštaj o pojednostavljenju izdavanja dozvola
administrirane od strane Ministarstva kulture, omladine i sporta¹**

Mart 2023

¹ Ovo Pravna analiza ja odoberna na 138. Sednici Vlade Republike Kosovo sa brojem resenja 05/138, datum 12.04.2023.

Sadržaj

1. Uvod	Error! Bookmark not defined.
2. Pravni osnov i spisak dozvola koje administrira MKOS	3
3. Glavni nalazi i pravna analiza	6
3.1. Načelo zakonitosti	6
3.2. Plaćanja i porezi	7
3.3. aplikacija, razmatranje dozvola i razvoj procedure elektronskim putem	7
4. Preporuke	11
4.1. Opšte preporuke	11
4.2. Posebne preporuke	12
Prilog 1 – Posebne preporuke	13

Skraćenice

KFK	Međunarodna finansijska korporacija
MKOS	Ministarstvo kulture, omladine i sporta
CSOD	Centralni Savet za omladinsko delovanje
Dozvole	Obaveštenje, registracija, dozvole ili profesionalna licenca
ZSDL	Zakon o sistemu dozvola i licenci
ZOUP	Zakon o opštem upravnom postupku
Registar	Registar dozvola i licenci
AU	Administrativno uputstvo

1. Uvod

Projekat Investicione klime II Međunarodne finansijske korporacije (MFK)/deo Grupe Svetske banke, u okviru reforme za pojednostavljenje dozvola i licenci u Republici Kosovo u koordinaciji sa Pravnom kancelarijom Kancelarije premijera, započeo je analizu popisa i pojednostavljenja dozvola koje vode sva ministarstva, uključujući i Ministarstvo kulture, omladine i sporta (u daljem tekstu: MKOS). Reforma u cilju pojednostavljenja sistema dozvola je jedan od ključnih faktora za stvaranje okvira za promovisanje regulatornog kvaliteta, u okviru šireg konteksta unapređenja upravljanja, uključujući transparentnost, odgovornost i efikasnost usluga građanima, stvarajući povoljnije poslovanje.

Mandat za reformu sistema dozvola na Kosovu počeo je usvajanjem Zakona br. 04/L-202 o Sistemu dozvola i licenci za 2013. godinu (u daljem tekstu "ZSDL") (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8967>). Ovaj zakon utvrđuje glavne principe i pravila za izradu novih dozvola i licenci, kao i za postojeće dozvole i licence. ZSDL utvrđuje da će se dozvole i licence izdavati samo u slučajevima neophodnim za zaštitu javnog zdravlja, javne bezbednosti, životne sredine i korišćenja prirodnih resursa u Republici Kosovo, čime se sprečava stvaranje administrativnih barijera za poslovanje u drugim slučajevima. ZSDL, takođe zahteva pregled svih postojećih dozvola i licenci kako bi se utvrdila usklađenost sa ovim principima i propisima. Na osnovu ZSDL, kreiran je Registar dozvola i licenci (u daljem tekstu: Registar) u kojem se identifikuju dozvole koje vode svi organi državne uprave (<http://lejelicence.rks-gov.net/>). U skladu sa zakonskim zahtevima ZSDL-a, Vlada Republike Kosovo je ove godine izradila program za smanjenje administrativnog opterećenja za pojednostavljenje ili eliminisanje procedura i zahteva koji izazivaju troškove i gubljenje vremena za građane i privredu, odnosno se smatraju nepotrebnim i da nisu u javnom interesu.

Prema Prilogu 1, tačka 8.1. Uredbe (VRK) - br. 02/2021 za oblasti administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava ², izmenjen i dopunjen Uredbom (VRK) br. 04/2021 ³ i Uredba (VRK) br. 03/2022 ⁴ Ministarstvo kulture, omladine i sporta (u daljem tekstu: MKOS) nadležno je za „[e]pripremu javnih politika, izradu zakonskih akata, izradu i donošenje podzakonskih akata i definisanje obaveznih standarda u oblasti kulture, omladine, sporta, autorska i srodna prava." U okviru svojih nadležnosti, MKOS, između ostalog, administrira niz dozvola za različite delatnosti,

² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=39317>

³ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=47884>

⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=60962>

uključujući licenciranje sportskih saveza, izdavanje dozvola za kolektivno upravljanje autorskim i zajedničkim pravima, izdavanje licenci za izdavačku delatnost , priznavanje/registaciju Centralnog saveta omladinskog delovanja, izdavanje stručne dozvole fizičkim licima za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa i stručne dozvole pravnim licima za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa.

Ovaj izveštaj ima za cilj proučavanje i analizu pravnog okvira za administrativne dozvole i primenu ovog okvira u praksi, kao i pružanje preporuka za pojednostavljenje ovih dozvola u okviru MKOS.

Izrada ovog izveštaja je razvijena u 3 faze, i to:

Prva faza: Preliminarna pravna analiza dozvola koje administrira MKOS.

Druga faza: Održavanje sastanaka sa predstavnicima relevantnih odeljenja MKOS-a za prikupljanje podataka i popunjavanje formulara sa detaljnim informacijama za svaku dozvolu.

Treća faza: Završni pregled prikupljenih informacija i izrada izveštaja .

Tokom prve faze, urađena je preliminarna analiza relevantnog zakonodavstva, uključujući zakone o sportu, autorskom i srodnim pravima, izdavačkoj delatnosti, osnaživanju i učešću mladih i kulturnom nasleđu, sva administrativna uputstva (u daljem tekstu "AU") proistekla iz ovih pravnih akata , kao i analiziran je sadržaj Registra za dozvole.

Tokom druge faze održani su sastanci i konsultacije sa predstavnicima pravnog odeljenja, odeljenja za sport, službe za autorska prava, odeljenja za kulturu, odeljenja za mlade i odeljenja za kulturno nasleđe MKOS-a za prikupljanje podataka i popunjavanje obrazaca sa detaljnim informacijama za svaku dozvolu.

Tokom treće faze, sve informacije prikupljene putem obrazaca su proverene i analizirane u odnosu na relevantne zakonske odredbe za svaku dozvolu. Dalje, identifikovane su mogućnosti pojednostavljenja ovih dozvola, što je rezultiralo njihovim predstavljanjem u vidu preporuka za zakonske izmene i dopune u ovom izveštaju.

Struktura izveštaja je organizovana na ovaj način: u Poglavlju 2 ovog izveštaja predstavljen je glavni pravni okvir, koji reguliše dozvole kojima upravlja MKOS, dok je Poglavlje 3 posvećeno analizi glavnog zakonodavstva, koje reguliše dozvole na Kosovu uopšte i utvrđuje osnovne principe koji se primenjuju na dozvole kojima upravlja MKOS posebno. U ovom poglavlju posebna pažnja posvećena je ZSDI i ZOUP, horizontalno definišu principe i pravila za unapređenje

poslovnog okruženja, kao i efektivno sprovođenje javnih ovlašćenja u službi javnog interesa, garantujući istovremeno zaštitu prava i zakonske interese lica. Na kraju, u poglavlju 4, na osnovu analize i nalaza prema poglavljima 2 i 3, date su opšte preporuke, a one specifične koje su detaljno razrađene u Prilogu 1 ovog Izveštaja.

2. Pravni osnov i spisak dozvola koje administrira MKOS

Kao što je gore navedeno, izdavanje i upravljanje dozvolama u okviru MKOS definisano je nizom zakona, uključujući Zakon br. 2004/24 o sportu (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2490>) (u daljem tekstu „Zakon o sportu“), izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/I-075 (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2802>) i Zakon br. 06/I-115 (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18916>), Zakon br. 04/L-065 o autorskim i srodnim pravima (<https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2787>) (u daljem tekstu "Zakon o autorskom i srodnim pravima "), Zakon br. 02/L-51 o izdavačkoj delatnosti i knjizi (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2432>) (ovde „Zakon o izdavačkoj delatnosti i knjizi“), Zakon br. 03/L-145 o osnaživanju i učešću mladih (<https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2654>) (u daljem tekstu „Zakon o osnaživanju i učešću mladih“) i Zakon br. 02/L-88 o kulturnom nasleđu (<https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2533>) (u daljem tekstu "Zakon o kulturnom nasleđu").

Različiti aspekti primene dozvola definisani su brojnim podzakonskim aktima. Za licenciranje sportskih saveza, pitanja kao što su postupak podnošenja zahteva i izdavanje licence, potrebna dokumentacija, postupak žalbe itd., su određena Administrativnim uputstvom (MKOS) br. 01/2022 o uslovima, kriterijumima i postupcima za osnivanje, licenciranje i ponovno vrednovanje sportskih saveza i organizacija (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=59343>). Za Dozvolu za kolektivno upravljanje autorskim i zajedničkim pravima, pitanja kao što su procedure izdavanja, u vezi sa dobijanjem dozvole, rokovi, zahtevi za dokumentacijom, itd., regulisana su Uredbom br. 01/2012 o postupcima davanja, odnosno dobijanja dozvole, udruženja za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8379>). Takođe u vezi sa licencom za izdavačku delatnost sa Uredbom br. 03/2009 o licenciranju i registraciju izdavačkih kuća na Kosovu (<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8379>) definisani su uslovi za izdavanje licence, rokovi, potrebna dokumentacija itd. Za Centralni savet omladinskog delovanja, Administrativno uputstvo br. 9/2010 o odgovornostima i procedurama za osnivanje i rad omladinskih akcionih saveta na Kosovu (<https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=7899>) definiše procedure priznavanja, rokove itd. Dok Administrativno uputstvo (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i

procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem stručnih licenci fizičkim i pravnim licima u oblasti kulturnog nasleđa (<https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?AktID=51792>) uređuje postupak podnošenja zahteva i odlučivanja, žalbe, kao i utvrđuje odgovarajuće naknade za stručnu dozvolu za fizička lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa i stručnu dozvolu za pravna lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa.

Na osnovu člana 5. ZSDL, 4 kategorije dozvola su definisane u 1) obaveštenju, 2) registraciji, 3) dozvoli i 4) profesionalnoj licenci „navedene po redosledu proporcionalno nivou rizika koji je svaka vrsta dizajnirana da reši, od najmanjeg rizika za javno zdravlje, javnu sigurnost ili okolinu ili najmanjeg uticaja na korišćenje prirodnih resursa do najvećeg rizika ili uticaja." Iz analize navedenih zakonskih i podzakonskih akata proizilazi da MKOS administrira 6 dozvola, od kojih 5 spada u kategoriju licenci i dozvola i 1 u kategoriju registracija. Donja tabela prikazuje osnovne podatke za svaku dozvolu kojom upravlja MKOS.

Tabela br. 1. Dozvole koje administrira MKOS

Ministarstvo kulture, omladine i sporta			
Br.	Naziv	Vrsta dozvole (prema ZSDL)	Pravni akti
MKOS-1	Licenciranje sportskih saveza	Licenca	Zakon br. 2004/24 o sportu, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/I-075 i Zakonom br. 06/I-115. Administrativno uputstvo (MKOS) br. 01/2022 o uslovima, kriterijumima i postupcima za osnivanje, licenciranje i ponovno vrednovanje sportskih saveza i organizacija
MKOS - 2	Dozvola za kolektivno upravljanje autorskim i zajedničkim pravima	Licenca	Zakon br. 04/L-065 o autorskim i srodnim pravima Uredba br. 01/2012 o procedurama za davanje, odnosno dobijanje dozvole,

			udruženja za kolektivno upravljanje autorskim i srodnim pravima
MKOS-3	Licenca za izdavačku delatnost	Licenca	Zakon br. 02/L-51 o izdavačkoj delatnosti i knjizi Uredba br. 03/2009 za licenciranje i registraciju izdavačkih kuća na Kosovu
MKOS-4	Odluka o priznavanju Centralnog Saveta omladinskog delovanja	Registracija	Zakon br. 03/L-145 o osnaživanju i učešću mladih Administrativno uputstvo br. 9/2010 o odgovornostima i procedurama za osnivanje i rad saveta za omladinsko delovanje na Kosovu
MKOS-5	Stručna dozvola za fizička lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa	Licenca	Zakon br. 02/L-88 o kulturnoj baštini Administrativno uputstvo (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem stručnih licenci fizičkim i pravnim licima u oblasti kulturnog nasleđa
MKOS-6	Stručna dozvola za pravna lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa	Licenca	Zakon br. 02/L-88 za kulturnu baštinu Administrativno uputstvo (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem stručnih licenci fizičkim i pravnim licima u oblasti kulturnog nasleđa

3. Ključni nalazi i pravna analiza

Ovaj deo izveštaja je posvećen analizi glavnog zakonodavstva koje reguliše dozvole na Kosovu uopšte i uspostavlja osnovne principe koji su primenljivi na dozvole kojima upravlja MKOS posebno. ZSDL je opšti zakon sa horizontalnim dejstvom koji definiše principe i pravila za unapređenje poslovnog okruženja kroz smanjenje administrativnih barijera, kao i razvoj privrednih, komercijalnih ili profesionalnih aktivnosti, što je neophodno za zaštitu javnog zdravlja, javne bezbednosti, životne sredine i korišćenja prirodnih resursa u Republici Kosovo⁵. Drugi opšti zakon sa horizontalnim dejstvom za sve dozvole koji generalno reguliše vršenje javnih ovlašćenja od strane centralnih i lokalnih državnih organa je Zakon br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku (u daljem tekstu "ZOUP"), čija je svrha da obezbedi delotvorno sprovođenje javnih ovlašćenja u službi javnog interesa, garantujući istovremeno zaštitu prava i pravnih interesa od osoba.⁶ U nastavku će biti analizirani neki od glavnih principa i pravila predviđenih ovim zakonima i njihov međusobni odnos sa postojećim posebnim pravilima u zakonodavstvu koje reguliše dozvole koje administrira MKOS .

3.1. Načelo zakonitosti

Načelo zakonitosti , u ovom slučaju, ima veze sa neophodnošću da bude u skladu sa zakonom drugog pravnog akta. Ovo načelo je definisano kao zakonski zahtev i obaveza u, ZOUP, kao i u Ustavu Kosova. Iz tumačenja ovih odredbi, posebno člana 17. ZSDI, utvrđivanje dozvola i licenci treba da bude predviđeno samo zakonom. Pravni osnov za dozvole koje administrira MKOS je definisan i jasan za 5 dozvola, ali ne i za odluku o priznavanju Centralnog saveta omladinskog delovanja (u daljem tekstu "CSOD"). Tačnije, član 8. Zakona o osnaživanju i učešću mladih samo opisuje da je CSOD dobrovoljna organizacija omladinskih organizacija koje deluju na Kosovu i savetodavna formacija za pitanja mladih, koja zastupa interese omladinskih organizacija pred institucijama centralne vlade i omladinskim međunarodnim mehanizmima. Dok Administrativno uputstvo br. 9/2010 o odgovornostima i procedurama za osnivanje i rad omladinskih akcionih saveta na Kosovu definiše proceduru registracije i odluku o priznavanju CSOD zajedno sa drugim kriterijumima, iako u zakonu ne postoji jasan pravni osnov za ovu dozvolu. Ovaj aranžman nije u skladu sa članom 17. ZSDL, koji predviđa da se naknade mogu odrediti samo zakonom.

⁵ Član 1. Zakon br. 04/L-202 o sistemu dozvola i licenci

⁶ Član 1. Zakon br. 05/L -031 o opšti upravni postupak

3.2. Plaćanja i takse

Od 6 dozvola kojima raspolaže MKOS, naknade se odnose samo na stručnu licencu za fizička lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa i stručnu dozvolu za pravna lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa. Analizom ovih naknada uočava se da je njihovo utvrđivanje izvršeno bez jasnih kriterijuma, što je u suprotnosti sa principom utvrđivanja naknade po osnovu troškova postupka javnog organa. Kao što je gore pomenuto, ovaj kriterijum je definisan članom 18. ZSDI, stav 2. člana 12. ZOUP. Shodno tome, potrebno je preispitati ove tarife i, ukoliko nisu utvrđene po ovom principu, zameniti ih sa nivoima naknada izračunatim na osnovu ovog principa.

3.3. Aplikacija, razmatranje dozvola i odvijanje procedure elektronskim putem

Primena i razvoj postupka elektronski je još jedan aspekt koji direktno utiče na prava lica da dobiju dozvolu ili licencu, ili da registruju CSOD. Elektronska prijava je zakonska obaveza ZSDI-a, dok je elektronski razvoj postupka uslov ZOUP. U konkretnom slučaju MKOS nema elektronski sistem u svrhu primene i razvoja postupka revizije za administrirane dozvole. Očekuje se da će ovo pitanje biti rešeno kroz vladin program smanjenja administrativnog tereta.

Što se tiče licenciranja sportskih saveza, postoje kontradiktornosti između odredbi Zakona o sportu. Shodno tome, član 31 stav 2 ovu dozvolu imenuje kao dozvolu, dok se u članu 32 stav 1 pominje kao licencirani savez. Administrativno uputstvo (MKOS) br. 01/2022 o uslovima, kriterijuma i procedura za osnivanje, licenciranje i ponovo licenciranje odgovarajućih sportskih saveza i organizacija, ova dozvola se naziva Licenca. Članom 24. stav 6. AU-a određeno je da pre donošenja konačne odluke ministra, Komisija objavljuje izveštaj sa preporukama za izdavanje ili ne izdavanje licence i u roku od 15 dana nezadovoljna lica mogu podneti žalbu nadležnom organu drugog stepena. Članom 27. stav 3. AU-a propisano je da je krajnji rok za donošenje odluke o licenciranju ili odbijanju dozvole 60 dana. Ovo služi kao osnova za pojednostavljenje ove dozvole, odnosno usklađivanje, odnosno smanjenje ovog roka u skladu sa članom 98. ZOUP. U pogledu pritužbe, Zakon o sportu ne predviđa žalbeni postupak, dok je članom 30. AU predviđeno je formiranje žalbene komisije i razvoj postupka prema odredbama ZOUP. Dalje, AU sadrži dodatak aplikacije u kojem nije jasno definirano u nekim zahtevima za dokumentaciju da li je potreban originalni dokument ili kopija. Potrebna dokumentacija za prijavu definisana je članom 12. AU gde su, između ostalog, potrebne potvrde ili overene kopije dokumenata, koje izdaju drugi

državni organi. Ovo uključuje potvrdu ili overenu kopiju registracije u relevantnom odela za NVO, potvrdu ili overenu kopiju fiskalnog broja. Ovde postoji prostor za pojednostavljenje kako bi se strankama omogućilo da dostave samo kopije ovih dokumenata, što bi rezultiralo smanjenjem administrativnog opterećenja za stranke. Licenciranje saveza koji se prvi put prijavljuju, a koji su ispunili kriterijume za licenciranje, vrši se u trajanju od godinu dana. U skladu sa članom 18. stav 5. AU, licencirani savez je dužan da u periodu od godinu dana dokaže ispunjenost kriterijuma za podnošenje zahteva za ponovno vrednovanje licence. Licenciranje nakon ponovnog vrednovanja traje duže od 4 godine i ovo trajanje licenci vezano je za olimpijski ciklus. Ovde ima prostora za pojednostavljenje, odnosno da se omogući davanje dozvole bez roka, sve dok se provera ispunjenosti zakonskih uslova može vršiti kroz pravila suspenzije i oduzimanja, definisana u ZOUP. Takođe, prema ZOUP, licenca se daje fizičkim licima, a ne pravnim licima, te u ovom slučaju naziv licenca nije adekvatan.

Što se tiče Dozvole za kolektivno ostvarivanje autorskih i zajedničkih prava, pravni osnov za ovu dozvolu je Zakon o autorskom i srodnim pravima, odnosno član 161 stav 1 i član 172 i ne postoji rok važenja. Prema članu 172. stav 2. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, protiv odluke o neprihvatanja dozvole, udruženje nema pravo žalbe, ali možete podneti tužbu nadležnom sudu po odredbama upravnog postupka. Prema Uredbi br. 01/2012 o postupcima davanja, u vezi dobijanja dozvole, udruženja za kolektivno ostvarivanje autorskih i zajedničkih prava, član 4, rok za donošenje rešenja po zahtevu za izdavanje dozvole je 3 meseca. Ovo služi kao osnova za pojednostavljenje ove dozvole, odnosno usklađivanje, odnosno smanjenje ovog roka u skladu sa članom 98. ZOUP. Prema Uredbi, član 21 za zahteve za dokumentacijom, između ostalog, potrebni su ugovor o zakupu i certifikat NVO. Takođe, i ovde postoji prostor za pojednostavljenje kako bi se strankama omogućilo da dostave samo kopije ovih dokumenata, što bi rezultiralo smanjenjem administrativnog tereta za stranke.

Što se tiče licence za izdavačku delatnost, pravni osnov za ovu licencu je Zakon o izdavačkoj delatnosti, član 16 stav 19.2. Prema Uredbi br. 03/2009 za licenciranje i registraciju izdavačkih kuća na Kosovu, član 7 stav 4, rok za razmatranje zahteva za ovu licencu je 60 dana. Ovo služi kao osnova za pojednostavljenje ove dozvole, odnosno usklađivanje, tj. smanjenje ovog roka u skladu sa članom 98. ZOUP. Prema Uredbi, član 7. stav 5. i 6., žalba na odluku se upućuje ministru, koji u roku od 30 dana donosi odluku koja je u skladu sa ZOUP. Dalje, prema Uredbi, član 19 u traženoj dokumentaciji, između ostalog, potrebna je i potvrda o registraciji poslovanja. I ovde postoji prostor za pojednostavljenje, kako bi se strankama omogućilo da dostave samo kopije ovih dokumenata, što bi rezultiralo smanjenjem administrativnog tereta za stranke. Vredi napomenuti da ova licenca nikada do danas nije izvršena. Prema članu 9 UA, rok važenja ove licence je 5 godina. Ovde ima prostora za pojednostavljenje, odnosno da se omogući izdavanje dozvole bez roka, sve dok se provera ispunjenosti zakonskih uslova može vršiti kroz pravila suspenzije i oduzimanja definisanih u članu 22. ZOUP. Takođe, prema ZOUP, licenca se daje fizičkim licima, a ne

pravnim licima, te u ovom slučaju naziv licenca nije adekvatna. Ova licenca nije uvrštena u Centralni registar dozvola i licenci i preporučuje se njeno uključivanje.

Što se tiče Odluke o priznavanju Centralnog saveta za omladinsko delovanje (CSOD), Zakon o osnaživanju i učešću mladih, član 8, samo pojašnjava šta CSOD znači, ali to ne definiše kao dozvolu. Kao rezultat toga, ne postoji jasna pravna osnova u Zakonu o CSOD kao dozvolu, odnosno registraciju. Stoga je potrebno dopuniti ovaj Zakon, kako bi se jasno definisao pravni osnov za ovu dozvolu, u skladu sa ZSDL. Administrativno uputstvo br. 9/2010 o odgovornostima i procedurama za osnivanje i rad omladinskih saveta delovanja na Kosovu, član 1. ove dozvole se naziva registracija. Članom 6 Uredbe definisani su postupci za priznavanje CSOD od strane MKOS-a u skladu sa Prilogom 1 Zakona, nakon registracije na osnovu Zakona o slobodi udruživanja u nevladine organizacije. Ministar donosi rešenje o priznavanju u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, u skladu sa članom 6. stav 3. Uredbe. Ovaj termin je u skladu sa ZOUP. Prema Uredbi, član 7, na odluku se može uložiti žalba u skladu sa zakonima na snazi. Ostali detalji nisu definisani Uredbom, što znači da se postupak odvija na osnovu odredaba ZOUP za žalbu. Pravosnažnost odluke nema rok. Ova dozvola nije uvrštena u Centralni registar dozvola i licenci i preporučuje se njeno uključivanje.

Što se tiče Stručne licence za obavljanje delatnosti fizička lica u oblasti kulturnog nasleđa, pravni osnov za ovu licencu je Zakon o kulturnom nasleđu, član 4, stav 4.16, član 7, stav 7.21, član 9, stav 9.13 i 9.26. i Administrativnog uputstva (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem profesionalnih licenci fizičkim i pravnim licima u oblasti kulturnog nasleđa, član 14. Prema ovom Član 5 stav 2 Stručna dozvola za fizička lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa obuhvata ovih 5 kategorija:

1. A1 licenca za izradu projekata za konzervaciju/restauraciju i nadzor realizacije u oblasti nepokretne kulturne baštine;
2. A2 dozvola za izvođenje radova konzervacije/restauracije nepokretnog kulturnog nasleđa;
3. A3 licenca za projektovanje i realizaciju projekata konzervacije/restauracije pokretnog kulturnog nasleđa;
4. A4 dozvola za arheološka iskopavanja;
5. A5 licenca za posebne specijalizacije.

Prijavu i dokumentaciju prihvata i obrađuje Odeljenje za kulturu. Zatim se stvar verifikuje i razmatra od strane Komisije za licenciranje. Licenca se izdaje odlukom ministra. Zainteresovano lice aplicira za jednu od 5 kategorija (ili pod-kategorija) ove licence, tako što podnosi zahtev i dokumentaciju za licenciranje sekretaru Uprave za licenciranje (Odeljenje za kulturno nasleđe), koji i obrađuje dokumentaciju. Zatim pitanje razmatra Odbor za licenciranje sastavljen od 5

članova, koji donosi odluku o zahtevu za izdavanje licence. Licenca se izdaje sa potpisom ministra i važi za period od 5 godina, nakon čega stranka mora podneti zahtev za ponovno licenciranje. Procedura za obnavljanje licence je ista. AU ne određuje rok za razmatranje zahteva, ali se u članu 28 stav 2 poziva na ZOUP, što znači da je rok za razmatranje zahteva 45 dana. Prema AU, član 37, pravo na žalbu protiv administrativne odluke je definisano članom 27. Zakona br. 04/L-202 o sistemu dozvola i licenci, što znači da svako fizičko i pravno lice ima pravo žalbe pri Ministarstvu u roku od 30 dana, od dana objavljivanja odluke o odbijanju profesionalne licence pri Komisiji za žalbe, koja se obrazuje odlukom ministra. Procedure rada komisije za žalbe se sprovode u skladu sa Zakonom br. 05/L – 031 o upravnom postupku. Komisija za žalbe se sastoji od 3 (tri) člana, od kojih 1 (jedan) predstavnik iz Odeljenja za kulturno nasleđe, jedan iz Pravnog odeljenja i stručno lice u oblasti koju odredi ministar. Prema članu 32 AU, za ovaj postupak važe sljedeće naknade:

1. A1 i A4 dozvola - 100 eura,
2. A2 i A3 licenca - 70 eura,
3. A5 licenca - 70 ili 100 eura u zavisnosti od pod-kategorije,

Za ponovno licenciranje plaća se 50% početne naknade. Shodno tome, potrebno je preispitati ove naknade i ukoliko nisu utvrđene po principu troška postupka nadležnog organa, treba ih zameniti visinama naknada obračunatih na osnovu ovog principa. U skladu sa članom 18 stav 1 AU, rok važenja ove dozvole je 5 godina. Ovde ima prostora za pojednostavljenje, odnosno da se omogući davanje dozvole bez roka, sve dok se provera ispunjenosti zakonskih uslova može vršiti kroz pravila suspenzije i oduzimanja definisana u ZSDL. Ova licenca nije uvrštena u Centralni registar dozvola i licenci i preporučuje se njeno uključivanje.

Konačno, za profesionalnu licencu za pravna lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa, pravni osnov za ovu licencu je Zakon o kulturnom nasleđu, član 4, stav 4.16, član 7, stav 7.21, član 9, stav 9.13 i 9.26 i Administrativno uputstvo (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem profesionalnih licenci za fizička i pravna lica u oblasti kulturnog nasleđa, član 15. AU ne određuje bilo koji rok za razmatranje zahteva, ali u članu 28 stav 2 se odnosi na ZOUP, što znači da je rok za razmatranje zahteva 45 dana. Prema AU, član 37, pravo na žalbu protiv administrativne odluke je definisano članom 27. Zakona br. 04/L-202 o sistemu dozvola i licenci, što znači da svako fizičko i pravno lice ima pravo da uputi žalbu Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke o odbijanju stručne licence Komisiji za žalbe, koja se obrazuje odlukom ministra. Procedure rada komisije za žalbe se sprovode u skladu sa Zakonom br. 05/L – 031 o upravnom postupku. Komisija za žalbe se sastoji od 3 (tri) člana, od kojih 1 (jedan) predstavnik iz Odeljenja za kulturno nasleđe, jedan iz Pravnog odeljenja i stručno lice u oblasti koju odredi ministar.

Prema AU, član 32, za ovaj postupak se primenjuju sljedeće naknade:

1. Stručna licenca za pravna lica Licenca B1 - 500 eura;
2. Stručna licenca za pravna lica Licenca B2 - 700 eura;
3. Stručna licenca za pravna lica Licenca B3 – 1.000 eura;
4. Stručna licenca za pravna lica Licenca B4 – 1.000 eura;
5. Stručna licenca za pravna lica Licenca B5 – 3.000 eura;

Za relicenciranje pravnih lica plaća se 50% iznosa utvrđenog u ovom AU, shodno tome, potrebno je preispitati ove naknade i ukoliko nisu utvrđene po principu korišćenja postupka nadležnog organa, iste treba zameniti nivoima naknada izračunatih na osnovu ovog principa. Prema članu 15 AU, dokumentacija potrebna za ovu prijavu, između ostalog, uključuje overene kopije licenci stručnog osoblja na osnovu kojih pravno lice traži da dobije licencu, notarski overene kopije ugovora o radu na neodređeno vreme, između zakonskog zastupnika pravnog lica i licencirano stručno osoblje na osnovu kojeg traži da bude licencirano, potvrdu o registraciji pravnog lica kod nadležnih institucija Republike Kosovo i sertifikat izdat od Poreske uprave Kosova. I ovde postoji prostor za pojednostavljenje, kako bi se strankama omogućilo da dostave samo kopije ovih dokumenata, što bi rezultiralo smanjenjem administrativnog tereta za stranke. Prema članu 18 stav 2 AU, rok važenja ove dozvole je 5 godina. Ovde ima prostora za pojednostavljenje, odnosno da se omogući izdavanje dozvole bez roka, sve dok se provera ispunjenosti zakonskih uslova može vršiti kroz pravila suspenzije i oduzimanja definisana u ZOUP. Takođe, s obzirom da se na osnovu ZSDI licenciranje vrši samo za fizička lica, a ne za pravna lica, potrebno je AU uskladiti sa ZSDI. Ova dozvola nije uvrštena u Centralni registar dozvola i licenci i preporučuje se njeno uključivanje.

4. Preporuke

Preporuke iz ovog izveštaja će se fokusirati na potrebu usklađivanja postojećeg zakonodavstva sa ZSDI i ZOUP, kao zakonima koji imaju horizontalno dejstvo, tako što će se kroz Zakon o dozvolama kojima administrira MKOS jasno definisati utvrđivanje naknada po principu korišćenja postupka za razmatranje zahteva za izdavanje dozvola od strane nadležnog organa, kao i druga oslobađanja administrativnog tereta za stranku u vezi sa otklanjanjem nepotrebnih zahteva za dokumentaciju i smanjenjem neopravdanih rokova, a ne na osnovu ZOUP. U nastavku su predstavljene opšte preporuke, kao i one specifične, koje su detaljno razrađene u Prilogu 1 ovog Izveštaja.

4.1. Opšte preporuke

Analizom dozvola koje administrira MKOS, identifikovani su glavni nalazi, na osnovu kojih su date sljedeće opšte preporuke:

- Dozvole i licence se izdaju na neodređeno vreme, sve dok se provera usklađenosti sa zakonskim uslovima može obaviti kroz pravila suspenzije i opoziva definiranih u ZOUP;
- Plaćanja i administrativne takse, po pravilu, ne bi trebalo da se primenjuju, ali čak i kada su predviđene, ne bi trebalo da prelaze iznos, koji je neophodan za pokrivanje troškova javnog organa za administriranje dozvole;
- Registar treba ažurirati, tako da sadrži nedostajuće dozvole i to Dozvolu za izdavačku delatnost, Odluku o priznavanju Centralnog saveta omladinskog delovanja, Stručnu licencu za fizička lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa i Stručna licenca za pravna lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa.
- U celini, postoje zahtevi za prijavu koji su nepotrebni, ali i neprikladni za pružanje, npr. overene kopije dokumentacije.

4.2. Posebne preporuke

Deo ovog izveštaja je i analiza koja identifikuje svaku analiziranu dozvolu, naziv i vrstu dozvole, nadležni organ, nalaze, kao i konkretne preporuke za pojednostavljenje. Ova analiza je predstavljena u Prilogu I u nastavku.

Prilog 1 – Posebne preporuke

i n s t i t u c i j a	R e f	Naziv dozvole	V r s t a d o z v o l e	Odgovorni organ	Nalazi	Preporuke
M K O S	M K O S - 1	Licenciranje sportskih saveza	L i c e n c a	Komisija za procenu za licenciranje sportskih saveza, MKOS. Odluku o odobravanju ili odbijanju potpisuje ministar, na osnovu preporuke Komisije	<p>1. Prema ZOUP, licenca se izdaje fizičkim licima, a ne pravnim licima, te u ovom slučaju naziv licence nije adekvatan.</p> <p>2. Krajnji rok za donošenje odluke o licenciranju ili odbijanju licence je 60 dana, što je u suprotnosti sa članom 98. ZOUP.</p> <p>3. Nije jasno da li je za neki od zahteva za dokumentaciju potreban originalni dokument ili kopija.</p> <p>4. Rok važenja licence je do 5 godina.</p>	<p>1. Izmena/dopuna Administrativnog uputstva (MKOS) br. 01/2022. o uslovima, kriterijumima i postupcima za osnivanje, licenciranje i ponovno vrednovanje sportskih saveza i organizacija, odnosno u nazivu AU i odgovarajućim odredbama gde se pominje „licenciranje“, zamenjuju se sa „dozvola“.</p> <p>2. Izmena/dopuna Administrativnog uputstva (MKOS) br. 01/2022 o uslovima, kriterijumima i postupcima za osnivanje, licenciranje i ponovno vrednovanje sportskih saveza i organizacija, član 27 stav 3 za usklađivanje konačnog roka za donošenje odluke o licenciranju ili odbijanju dozvole sa 60 dana</p>

						<p>na 45 dana, prema članu 98. ZOUP.</p> <p>3. Izmena/dopuna Administrativnog uputstva (MKOS) br. 01/2022 o uslovima, kriterijumima i postupcima za osnivanje, licenciranje i ponovno vrednovanje sportskih saveza i organizacija, član 12 i prilog AU da se utvrde da se samo kopije potvrde o registraciji u nadležnom Odeljenju za NVO i potvrda o fiskalnom broju.</p>
M K O S	M K O S - 2	Dozvola za kolektivno upravljanje autorskim i zajedničkim pravima	d o z v o l a	Kancelarija za autorska prava, MKOS	<p>1. Rok za donošenje odluke po zahtevu za izdavanje dozvole je 3 meseca, što je u suprotnosti sa članom 98. ZOUP.</p> <p>2. Za potrebe dokumentacije, između ostalog, potrebni su ugovor o zakupu i sertifikat NVO.</p>	<p>1. Izmena/Dopuna Uredbe br. 01/2012 o postupcima za izdavanje, u vezi sa dobijanjem dozvole, udruženjima za kolektivno ostvarivanje autorskih i zajedničkih prava, član 4. za usklađivanje roka za donošenje odluke po zahtevu za izdavanje dozvole od 3 meseca do 45 dana, prema članu 98. ZOUP.</p> <p>2. Izmena/Dopuna Uredbe br. 01/2012 o proceduri izdavanja, u vezi sa dobijanjem dozvole, udruženjima za kolektivno upravljanje autorskim i zajedničkim pravima, član 21 da se utvrđuje da su potrebne samo kopije ugovora o zakupu i sertifikat NVO.</p>
M K O S	M K O S	Licenca za izdavačku	L i c e n	Odeljenje za kulturu, MKOS	1. Prema ZOUP, licenca se izdaje fizičkim licima, a ne pravnim licima, te u ovom	1. Izmena/Dopuna Zakona br. 02/L-51 o Izdavačkoj delatnosti i knjizi, član 16 podstav 19.2 da se utvrdi da se dozvole izdaju za pravna lica i Uredba br.

	- 3	delatno st	c a	Rešenjem ministra.	<p>slučaju naziv licenciranje nije adekvatan.</p> <p>2. Rok za razmatranje zahteva za ovu licencu je 60 dana, što je u suprotnosti sa članom 98. ZOUP.</p> <p>3. Nije jasno da li je zahtev za potvrdu o registraciji preduzeća potreban kao originalni dokument ili kopija.</p> <p>4. Rok važenja licence je do 5 godina.</p>	<p>03/2009 za licenciranje i registraciju izdavačkih kuća na Kosovu, odnosno odredbe gde se pominje "licenca" za pravna lica zameniti sa "dozvola".</p> <p>2. Izmena/Dopuna Uredbe br. 03/2009 za licenciranje i registraciju izdavačkih kuća na Kosovu, član 7 stav 4 da usaglasi rok za donošenje odluke u vezi zahteva za licencu sa 60 dana na 45 dana, prema članu 98 ZOUP.</p> <p>3. Izmena/Dopuna Uredbe br. 03/2009 o licenciranju i registraciji izdavačkih kuća na Kosovu, član 19 da se utvrdi da je potrebna samo kopija potvrde o registraciji poslovanja.</p> <p>4. Izmena/Dopuna Uredbe br. 03/2009 o licenciranju i registraciji izdavačkih kuća na Kosovu, član 9 omogućava izdavanje licence sa rokom vazenja od 7 godina.</p>
M K O S	M K O S - 4	Odluka o priznav anju Central nog saveta za omladi nu (CSOD)	R e g i s t r a c i j a	Odeljenje za mlade, MKOS	<p>1. Ne postoji jasan pravni osnov za ovu dozvolu. Kao rezultat toga, definicija ove dozvole nije u skladu sa ZSDI.</p>	<p>1. Izmena/Dopuna Zakona br. 03/L-145 o osnaživanju i učešću mladih, član 8, da uključi ovu dozvolu u skladu sa kriterijumom ZSDI za određivanje dozvola samo zakonom.</p>

M K O S	M K O S - 5	Stručna dozvola za fizička lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa	L i c e n c a	Odeljenje za kulturu, MKOS	<p>1. Za ovu dozvolu, naknade za podnošenje zahteva su sljedeće:</p> <p>1.1. A1 i A4 dozvola - 100 eura,</p> <p>1.2. A2 i A3 licenca - 70 eura,</p> <p>1.3. A5 licenca - 70 ili 100 eura u zavisnosti od podkategorije,</p> <p>Za ponovno licenciranje plaća se 50% početne naknade. Čini se da ove naknade nisu obračunate na osnovu troškova upravnog postupka nadležnog organa za izdavanje ove dozvole.</p> <p>2. Rok važenja ove dozvole je 5 godina.</p>	<p>1. Izmena/dopuna Administrativnog uputstva (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem profesionalnih licenci za fizička i pravna lica u oblasti kulturnog nasleđa, član 32. utvrditi naknade po osnovu troškova upravnog postupka nadležnog organa za vođenje ove dozvole.</p> <p>2. Izmena/Dopuna Administrativnog uputstva (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem profesionalnih licenci fizičkim i pravnim licima u oblasti kulturnog nasleđa, čl. 18, stav 1.1, omogućiti davanje licence sa rokom vazenja od 7 godina.</p>
M K O S	M K O S - 6	Stručna dozvola za pravna lica za obavljanje delatnosti u oblasti kulturnog nasleđa		Odeljenje za kulturu, MKOS	<p>1. Prema ZOO, licenca se daje fizičkim licima, a ne pravnim licima, te u ovom slučaju naziv licenca nije adekvatan.</p> <p>2. Za ovu dozvolu, naknade za podnošenje zahteva su sljedeće:</p> <p>1.1. Stručna licenca za pravna lica Licenca B1 - 500 eura;</p>	<p>1. Izmena/dopuna Zakona br. 02/L-88 o kulturnom nasleđu, odnosno u relevantnim odredbama gde se pominje da će se licenciranje za pravna lica zameniti sa "dozvola za pravna lica", i Administrativno uputstvo (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravila i postupaka u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem stručnih licenci fizičkim i pravnim licima u</p>

				<p>1.2. Stručna licenca za pravna lica Licenca B2 - 700 eura;</p> <p>1.3. Stručna licenca za pravna lica Licenca B3 – 1.000 eura;</p> <p>1.4. Stručna licenca za pravna lica Licenca B4 – 1.000 eura;</p> <p>1.5. Stručna licenca za pravna lica Licenca B5 – 3.000 eura;</p> <p>Za ponovno licenciranje fizičkih i pravnih lica plaća se 50% iznosa navedenog u ovom administrativnom uputstvu. Čini se da ove naknade nisu obračunate na osnovu troškova upravnog postupka nadležnog organa za izdavanje ove dozvole.</p> <p>3. Rok važenja ove dozvole je 5 godina. Ovo se čini neopravdanim, sve dok se proverava usklađenost sa zakonskim uslovima može izvršiti putem pravila suspenzije i opoziva definisanih u ZSDI.</p> <p>4. Dokumentacija potrebna za ovu prijavu, između ostalog, uključuje overene kopije licenci stručnog osoblja na osnovu kojih pravno lice traži da bude licencirano, kod notara overene kopije ugovora o radu na neodređeno vreme između zakonskog zastupnika pravnog lica i licenciranog stručnog</p>	<p>oblasti kulturnog nasleđa, prema nazivu AU i relevantnim odredbama gde se pominje "stručna licenca za pravna lica", zamenjuju se sa " dozvola za pravna lica“.</p> <p>2. Izmena/dopuna Administrativnog uputstva (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem profesionalnih licenci za fizička i pravna lica u oblasti kulturnog nasleđa, član 32. naknade po osnovu troškova upravnog postupka nadležnog organa za izdavanje ove dozvole.</p> <p>3. Izmeni/dopuni Administrativno uputstvo (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i procedurama u vezi sa izdavanjem, administriranjem i oduzimanjem profesionalnih licenci za fizička i pravna lica u oblasti kulturnog nasleđa, član 18. podstav 1.2, omogućiti izdavanje licence sa rokom vazenja 7 godina.</p> <p>4. Izmena/dopuna Administrativnog uputstva (MKOS) br. 03/2021 o kriterijumima, zahtevima, pravilima i postupcima u vezi sa izdavanjem, administriranjem i</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>osoblja na osnova za licenciranje, potvrda o registraciji kao pravnog lica kod nadležnih institucija Republike Kosovo i uverenje izdato od Poreske uprave Kosova. Zahtevi za overu predstavljaju dodatni administrativni teret za podnosiocze zahteva.</p>	<p>oduzimanjem profesionalnih licenci za fizička i pravna lica u oblasti kulturnog nasleđa, član 15. utvrditi da su potrebne samo kopije licenci stručnog osoblja na osnovu kojih pravno lice traži da bude licencirano, kopije ugovora o radu na neodređeno vreme između zakonskog zastupnika pravnog lica i licenciranog stručnog osoblja na osnovu koje traži da bude licenciran, kopiju potvrde o registraciji kao pravnog lica kod nadležnih institucija Republike Kosovo i kopiju potvrde izdate od Poreske uprave Kosova.</p>
--	--	--	--	---	--